

Moravskoslezský kraj

Celková nezaměstnanost v kraji

- V dubnu 2009 činila míra nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji **11,1 %¹** a celkový počet nezaměstnaných dosahoval **71 553 nezaměstnaných evidovaných na úřadech práce**. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2008 je zaznamenán **nárůst míry nezaměstnanosti** o 2,8 procentního bodu.
- V letech 2002–2004 se průměrná celková míra nezaměstnanosti v ČR zvyšovala. Od roku 2004 začala klesat až na hodnotu 5,2 % v dubnu 2008. V důsledku ekonomické krize začala znovu stoupat a v dubnu 2009 dosáhla výše 7,9 %. Obdobným trendem se vyvíjela i míra nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji.

Celková nezaměstnanost v krajském pohledu (k 30.4.)

Moravskoslezský kraj	Počet nezaměstnaných ¹	Míra nezaměstnanosti %	ČR %
2003	102495	16,1%	9,6%
2004	106239	17,0%	10,2%
2005	94529	14,9%	8,9%
2006	88301	13,7%	8,3%
2007	72717	11,4%	6,8%
2008	53205	8,3%	5,2%
2009	71553	11,1%	7,9%

Volná pracovní místa evidovaná na úřadech práce v kraji (k 30.4.)

Moravskoslezský kraj	Počet volných pracovních míst	Počet nezaměstnaných/ 1 volné pracovní místo	ČR
2003	2282	44,9	12,4
2004	2604	40,8	12,5
2005	2987	31,6	8,6
2006	5286	16,7	6,1
2007	8932	8,1	3,3
2008	13316	4,0	1,9
2009	3586	20,0	8,8

Moravskoslezský kraj	Počet volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé	Počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých/ 1 volné pracovní místo	ČR	Podíl %	ČR %
2003	397	27,7	7,2	17,4%	17,7%
2004	363	26,2	7,5	13,9%	15,2%
2005	409	16,8	5,8	13,7%	10,6%
2006	695	8,4	2,8	13,1%	14,6%
2007	1369	3,0	1,1	15,3%	18,8%
2008	2229	1,3	0,6	16,7%	19,0%
2009	578	6,4	4,0	16,1%	12,8%

Pozn.: Podíl % (ČR %) = počet volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé/ celkový počet volných pracovních míst v kraji (v ČR)
Počet volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé zahrnuje pracovní místa, na která se mohou hlásit mladiství a absolventi škol.

- Seřadíme-li kraje podle velikosti hodnot míry nezaměstnanosti sestupně od nejvyšší po nejnižší, pak Moravskoslezský kraj v dubnu 2009 zaujímá, po Ústeckém kraji (9,8 %), 2. místo² s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v České republice.

¹ Se vstupem do EU (pro zajištění srovnatelnosti dat) a se snahou o získání přesnějšího ukazatele celkové nezaměstnanosti v ČR byla MPSV v roce 2005 zavedena nová metodika statistického monitorování této oblasti. Podle této metodiky jsou získávána data o uchazečích o zaměstnání, kteří jsou "dosažitelní". Za dosažitelné jsou považováni všichni uchazeči o zaměstnání evidovaní na úřadech práce, kteří nejsou ve vazbě, ve výkonu trestu, v rekvalifikačních kurzech, nepobírají peněžitou pomoc v mateřství a nejsou v pracovní neschopnosti. Původní metodika výše uvedené okolnosti nezohledňovala.

² Pro srovnání: Hl. m. Praha (2,7 %), Středočeský kraj (5,6 %), Jihočeský kraj (6,5 %), Plzeňský kraj (6,7 %), Královéhradecký kraj (6,8 %), Pardubický kraj (7,8 %) atd.

- **V dubnu 2009 bylo na úřadech práce evidováno 3 586 volných pracovních míst. V porovnání s předchozím rokem se jedná o velký pokles počtu volných pracovních míst, a to o 73,1 %. Na jedno evidované volné pracovní místo připadalo 20,0 nezaměstnaných,** což je v porovnání s celorepublikovým průměrem (8,8 nezaměstnaných na jedno volné pracovní místo) obrovský počet. V porovnání s loňskou hodnotou jde o výrazné zhoršení situace na trhu práce. (Je také třeba brát v úvahu strukturu volných pracovních míst, která nemusí příliš odpovídat struktuře nezaměstnaných na úřadech práce.)
- **Volná pracovní místa na úřadech práce nelze považovat za reprezentativní vzorek poptávky po pracovnících ze strany zaměstnavatelů.** Je třeba brát v úvahu, že zaměstnavatelé mají zájem získat zaměstnance určité kvality, a proto v mnoha případech volí jiný způsob vyhledávání zaměstnance (např. výběrem z těch zájemců o práci, kteří se zaměstnavatelům hlásí sami, doporučením zaměstnanců, inzertní nabídkou, Internetem, personálními agenturami atd.).
- **Z celkového počtu volných pracovních míst 16,1 %, tj. 578 pracovních míst, zahrnovala pracovní místa, na která se mohli hlásit mladiství a absolventi škol.** Oproti roku 2008 se procentuální podíl volných míst pro absolventy a mladistvé na celkovém počtu volných pracovních míst téměř nezměnil a je vyšší než celorepublikový průměr 12,8 %. Pro srovnání - nejnižší hodnotu vykazuje Hl. m. Praha (5,0 %) a Plzeňský kraj (7,1 %), nejvyšší Zlínský kraj (33,9 %).
- **Na jedno evidované volné pracovní místo v kraji, na které se mohli hlásit absolventi škol a mladiství, připadalo 6,4 těchto uchazečů,** což je hodnota vyšší, než je celorepublikový průměr (4,0). Uplatnitelnost absolventů na trhu práce však závisí nejen na počtu volných míst a absolventů, ale i na struktuře těchto pracovních míst.

Celková nezaměstnanost v jednotlivých okresech¹

Moravskoslezský kraj	Počet nezaměstnaných k dubnu 2009	Míra nezaměstnanosti k dubnu 2009
Bruntál	7328	14,0 %
Frydek-Místek	9233	8,3 %
Karviná	19707	13,8 %
Nový Jičín	8930	11,2 %
Opava	8745	9,2 %
Ostrava-město	19417	10,9 %

Nezaměstnanost čerstvých absolventů v krajském pohledu

- K objektivnímu posouzení nezaměstnanosti absolventů je využíván ukazatel - **míra nezaměstnanosti absolventů**. Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů k celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů³. **Hodnota míry nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů dané kategorie vzdělání příp. skupiny oborů zůstane bez zaměstnání.**⁴

³ Míra nezaměstnanosti, která je na těchto stránkách uváděna, je vypočtena jako podíl počtu nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů (tj. nezaměstnaných absolventů, kteří ukončili studium nejdéle dvanáct měsíců před okamžikem zjišťování, v tomto případě nejdříve v květnu předchozího roku) a celkového počtu absolventů, kteří ukončili studium v kalendářním roce předcházejícím roku výpočtu.

⁴ Novela zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, platná od roku 2009 již nepovažuje absolventy a mladé lidi za rizikovou skupinu a nezařazuje je (letos poprvé) mezi skupiny, jimž úřady práce mají věnovat zvláštní péči při

- **V dubnu 2009** dosahovala míra nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol v **Moravskoslezském kraji 9,9 % (1 560 nezaměstnaných absolventů)**, což je hodnota vyšší, než celorepublikový průměr (8,7 %). V pořadí podle míry nezaměstnanosti absolventů škol (sestupně) zaujímá 7. místo a mezitím si tak o několik příček polepšil. Pro srovnání nejnižší míra nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol je v Hl. m. Praha (1,8 %), Královéhradeckém (7,7 %) a Plzeňském kraji (7,8 %), nejvyšší v Ústeckém kraji (12,8 %) a na Vysočině (12,1 %).
- Porovnáme-li míry nezaměstnanosti absolventů Moravskoslezského kraje podle kategorií dosaženého vzdělání, **nižší míry nezaměstnanosti v kraji vykazují absolventi středního vzdělání s maturitní zkouškou (v oborech kategorie M - bez odborného výcviku a K - gymnazisté)**. (Je to zčásti dáno i tím, že ve studiu pokračuje větší část těchto absolventů.) **Nižší byla rovněž míra nezaměstnanosti absolventů vyšších odborných škol.**
- **Míra nezaměstnanosti absolventů všech uvedených kategorií vzdělání (s výjimkou gymnazistů) se v posledním roce zvýšila** a to jak v Moravskoslezském kraji, tak i celkově v ČR, především v důsledku ekonomické krize.
- **V následujících dvou tabulkách jsou shrnuty počty nezaměstnaných absolventů škol, počty absolventů** z předchozího školního roku a z nich odvozené **míry nezaměstnanosti absolventů v Moravskoslezském kraji** podle kategorie vzdělání (střední vzdělání s výučním listem, gymnaziální vzdělání, střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem a nástavbové vzdělání, střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a vyšší odborné vzdělání). Pro porovnání jsou rovněž uvedeny **míry nezaměstnanosti absolventů za ČR**. V posledním řádku jsou uvedeny dubnové hodnoty pro rok 2009.
- **Při interpretaci nezaměstnanosti absolventů škol je třeba vycházet z relativního ukazatele – míry nezaměstnanosti**, nikoli z ukazatele absolutního, tedy z počtu nezaměstnaných absolventů. Absolutní ukazatel – počet nezaměstnaných absolventů – je totiž pro porovnávání situace absolventů na trhu práce podle jednotlivých kategorií vzdělání a skupin oborů zavádějící.
- Při výpočtu **míry nezaměstnanosti absolventů** jsou počty nezaměstnaných absolventů vztahovány k počtům absolventů škol jednotlivých krajů. Z důvodu správnosti výpočtu je nutné sledovat **počty nezaměstnaných absolventů podle kraje, v němž vystudovali**, nikoliv v němž se registrovali jako uchazeči o zaměstnání.⁵ Tento přístup má zásadní vliv především v Hl. m. Praha, Karlovarském, Plzeňském a Středočeském kraji. Část nezaměstnaných absolventů zaregistrovaných jako uchazeči o zaměstnání na úřadech práce v Moravskoslezském kraji studovala na školách v jiných krajích (především ve Zlínském a Olomouckém kraji).⁶ V údajích za roky 2006–2009 jsou mezi nezaměstnané absolventy škol Moravskoslezského kraje započítáváni pouze nezaměstnaní absolventi, kteří absolvovali školy v tomto kraji. **Míra nezaměstnanosti absolventů škol v Moravskoslezském kraji je podle nové metodiky nižší, než kdyby byla počítána původním způsobem, jak tomu bylo pro roky 2002–2005.**
- Míra nezaměstnanosti absolventů škol Moravskoslezského kraje je znázorněna v následujícím grafu.

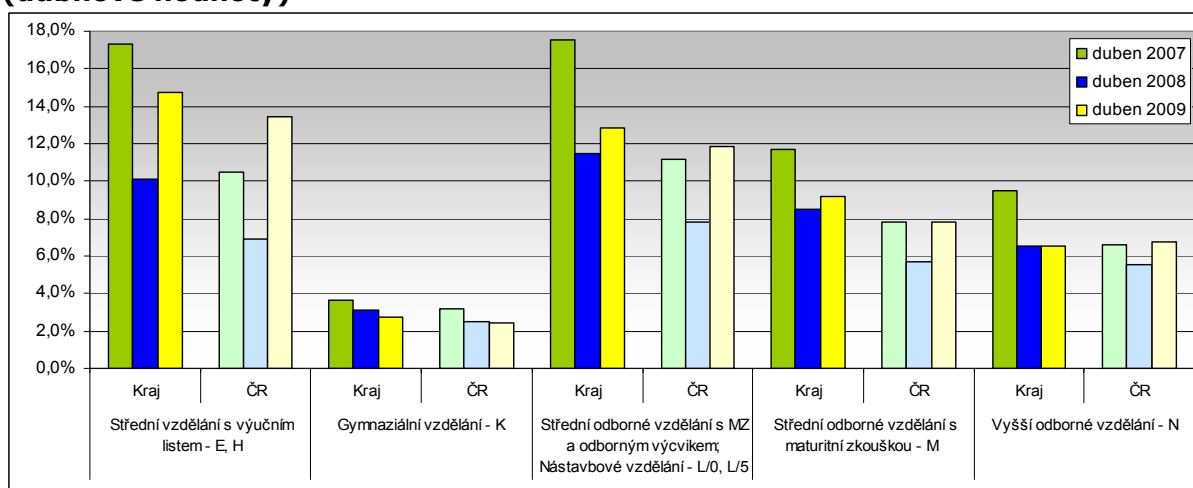
---

zprostředkovávání zaměstnání. Ve statistickém sledování jsou ze strany ÚP a MPSV vykazovány počty absolventů škol - uchazečů o zaměstnání, a to ve všech případech do dvou let po ukončení školy.

⁵ Do roku 2005 byla míra nezaměstnanosti stanovována z počtu absolventů, kteří ukončili studium na školách v kraji a počtu nezaměstnaných absolventů evidovaných v kraji (tj. podle místa bydliště). Tím docházelo k disproporcím, někdy i znemožňujícím výpočet, např. v kraji byli evidováni nezaměstnaní absolventi určitého oboru vzdělání a přitom žádná škola v kraji tento obor nevyučovala.

⁶ Přičemž tento počet mírně převyšoval počty nezaměstnaných absolventů, občanů ostatních krajů, kteří vystudovali školy v Moravskoslezském kraji.

Míra nezaměstnanosti absolventů v krajském pohledu – denní studium (dubnové hodnoty)

Míra nezaměstnanosti absolventů v krajském pohledu - denní studium (dubnové hodnoty)

Moravskoslezský kraj	Střední vzdělání s výučním listem - E, H		Gymnaziální vzdělání - K		Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem; Nástavbové vzdělání - L/0, L/5		Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M		Vyšší odborné vzdělání - N	
	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR
2002	35,5%	20,3%	10,6%	7,2%	31,5%	21,4%	26,9%	15,2%	17,4%	12,9%
2003	42,1%	23,4%	9,7%	6,4%	40,0%	23,5%	28,0%	16,3%	20,5%	13,2%
2004	39,6%	23,2%	8,2%	6,1%	33,1%	21,2%	23,8%	15,0%	14,9%	13,6%
2005	30,6%	17,9%	7,5%	4,8%	28,0%	16,1%	20,1%	12,2%	15,8%	10,9%

Změna metodiky, od roku 2006 jsou absolventi sledováni dle kraje školy, kterou vystudovali

2006	27,2%	15,7%	6,4%	4,4%	24,1%	14,0%	17,4%	11,0%	11,1%	9,1%
2007	17,3%	10,5%	3,7%	3,2%	17,6%	11,1%	11,7%	7,8%	9,5%	6,6%
2008	10,1%	6,9%	3,1%	2,5%	11,5%	7,8%	8,5%	5,7%	6,6%	5,5%
2009	14,7%	13,4%	2,8%	2,4%	12,8%	11,8%	9,2%	7,8%	6,5%	6,8%

Pozn.: Míra nezaměstnanosti absolventů = NZ/Abs.

Počet absolventů a počet nezaměstnaných absolventů v krajském pohledu - denní studium

Moravskoslezský kraj	Střední vzdělání s výučním listem - E, H		Gymnaziální vzdělání - K		Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem; Nástavbové vzdělání - L/0, L/5		Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M		Vyšší odborné vzdělání - N	
	Abs.	NZ	Abs.	NZ	Abs.	NZ	Abs.	NZ	Abs.	NZ
2002	5310	1885	2915	308	821	259	5414	1454	737	128
2003	5367	2262	2388	232	1566	626	5336	1493	595	122
2004	5792	2293	3137	256	1522	504	5246	1248	524	78
2005	5468	1674	3053	229	1602	448	5334	1072	589	93

Změna metodiky, od roku 2006 jsou absolventi sledováni dle kraje školy, kterou vystudovali

2006	5140	1400	2912	187	1802	435	5417	944	657	73
2007	5006	868	2873	105	1948	342	5847	685	536	51
2008	4653	470	3008	93	1987	228	5894	502	473	31
2009	4520	665	3007	83	1835	235	5990	550	415	27

Pozn.: Abs. - počet absolventů (šk.r. 2000/01, 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05, 2005/06, 2006/07, 2007/08)

NZ - počet nezaměstnaných absolventů (dubnové hodnoty)

- **Následující tabulka uvádí hodnoty nezaměstnanosti za duben 2009 v členění nejen podle kategorie vzdělání, ale také podle skupin oborů vzdělávání.** Pokud u některých skupin oborů vzdělání chybí hodnoty některých ukazatelů, daná skupina oborů se v této kategorii vzdělání v kraji buď nevyučuje, nebo z ní vychází velmi nízký počet absolventů.
- Při bližším studiu tabulky je třeba brát v úvahu, že věrohodnost ukazatele míry nezaměstnanosti je nízká, jestliže je počet absolventů dané kategorie vzdělání a skupiny oborů příliš malý (tj. pohybuje-li se řádově v desítkách).

Moravskoslezský kraj	Střední vzdělání s výučním listem - E, H				Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem - L/0; Nástavbové vzdělání - L/5				Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M				Vyšší odborné vzdělání - N			
	Počet absolventů (2008)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů (2008)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů (2008)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů (2008)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %
Celkem	4520	665	14,7%	13,4%	1835	235	12,8%	11,8%	5990	550	9,2%	7,8%	415	27	6,5%	6,8%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí									86	6	7,0%	13,5%				11,1%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	36	7	19,4%	15,6%	30	2	6,7%	4,4%	29	1	3,4%	6,3%				
23 Strojírenství a strojírenská výroba	981	139	14,2%	11,5%	255	26	10,2%	9,5%	402	37	9,2%	9,8%	5	1	20,0%	11,2%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	399	45	11,3%	9,0%	395	37	9,4%	9,4%	642	48	7,5%	6,9%	13	2	15,4%	9,8%
28 Technická chemie a chemie silikátů				15,9%				9,9%	82	2	2,4%	8,1%				50,0%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	242	36	14,9%	15,7%	6	1	16,7%	11,6%				7,6%				9,1%
31 Textilní výroba a oděvnictví	69	23	33,3%	21,5%	37	6	16,2%	16,0%	75	10	13,3%	9,6%				0,0%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů				18,5%								7,1%				
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	309	39	12,6%	13,7%	45	6	13,3%	10,5%	34	9	26,5%	13,1%				12,0%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	39	5	12,8%	11,6%				12,0%	21	4	19,0%	10,1%				
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	372	62	16,7%	14,8%	13	2	15,4%	10,0%	297	20	6,7%	6,9%				4,3%
37 Doprava a spoje				10,0%	19	3	15,8%	9,2%	129	18	14,0%	11,8%				5,0%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory								9,1%	29	0	0,0%	5,9%				9,3%
41 Zemědělství a lesnictví	250	50	20,0%	15,5%	36	4	11,1%	10,8%	239	40	16,7%	12,2%				14,6%
43 Veterinářství a veterinární prevence												9,1%				
53 Zdravotnictví	48	0	0,0%	2,8%					490	18	3,7%	3,4%	48	3	6,3%	3,7%
61 Filozofie, teologie																0,0%
63 Ekonomika a administrativa					22	7	31,8%	15,2%	1105	102	9,2%	7,6%	78	10	12,8%	11,2%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích					419	72	17,2%	14,1%	409	64	15,6%	11,4%	21	0	0,0%	3,8%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	999	147	14,7%	14,4%	178	14	7,9%	10,4%	432	49	11,3%	8,7%	136	5	3,7%	4,7%
66 Obchod	387	66	17,1%	14,3%	267	31	11,6%	12,1%				2,4%	18	0	0,0%	6,8%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost								33,3%	326	35	10,7%	9,1%	23	2	8,7%	8,9%
69 Osobní a provozní služby	389	46	11,8%	13,9%	113	19	16,8%	15,5%				0,0%				
72 Publicistika, knihovnictví a informatika									30	3	10,0%	6,3%				2,5%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče									301	33	11,0%	6,6%	73	3	4,1%	3,3%
78 Obecně odborná příprava									672	32	4,8%	5,2%				
82 Umění a užité umění				11,2%				11,2%	160	16	10,0%	8,3%				5,8%
Gymnaziální vzdělání - K									3007	83	3%	2,4%				

Připravil NÚOV s využitím dat Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí a Ústavu pro informace ve vzdělávání.